

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88

overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

Gerard Wijnsma
telefoon 038 499 71 86
g.wijnsma@overijssel.nl
Zaaknummer 5195770

Stichting Woonconcept
De heer R.A.B. Geerdink
Postbus 154
7940 AD MEPPEL

Datum	Kenmerk	Pagina	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
06.03.2019	2019/0043790	1 van 21		19-12-2018	

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming

Geachte heer Geerdink,

U heeft, namens Stichting Woonconcept, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 19 december 2018² ontvangen. De aanvraag betreft het renoveren en isoleren van woningen in het complex TCL 331.02, aan de Beningestraat 2 t/m 12 en 7 t/m 41, Balterstraat 8 t/m 42 en 15 t/m 21, Preistingestraat 42 t/m 54 en Olde Wheemestraat 2 t/m 6 te Steenwijk. In deze brief geven wij onze beslissing weer.

Besluit

Wij verlenen u een ontheffing³ van verbodsbepalingen voor soorten van de Vogelrichtlijn en van de Habitatrichtlijn. In het bijzonder gaat het om het verbod om nesten en rustplaatsen van de huismus opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten van de huismus weg te nemen⁴ en voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen⁵

Deze ontheffing heeft betrekking op het renoveren en isoleren van woningen in het complex TCL 331.02 op de locatie Beningestraat 2 t/m 12 en 7 t/m 41, Balterstraat 8 t/m 42 en 15 t/m 21, Preistingestraat 42 t/m 54, Olde Wheemestraat 2 t/m 6 in Steenwijk.

U krijgt geen ontheffing van het verbod om de huismus opzettelijk te storen, waarbij sprake is van een wezenlijk effect van de staat van instandhouding⁶ en van het verbod om de gewone dwergvleermuis opzettelijk te storen⁷. De door u genomen mitigerende maatregelen voorkomen dat een overtreding van deze verboden optreedt.

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen) weergegeven.

¹ In het kader van art. 3.3, eerste lid en 3.8, eerste lid
² EDO-kenmerk 2018/0547042
³ Op basis van art. 3.3, eerste lid en art. 3.8, eerste lid.
⁴ Art. 3.1, tweede lid
⁵ Art. 3.5, vierde lid
⁶ Art. 3.1, vierde lid
⁷ Art 3.5, tweede lid

De volgende stukken van de aanvraag maken onderdeel uit van de ontheffing:

- Bijlage 3. Locaties vervangende voorzieningen

Deze ontheffing is geldig vanaf de dag na verzending tot en met 1 maart 2024.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

Leges

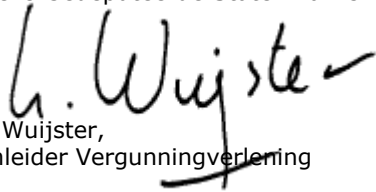
U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁸. De verschuldigde leges voor dit besluit bedragen € 1.757,00.

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Belt u dan met Gerard Wijnsma, te bereiken tijdens kantooruren op nummer 038 499 71 86. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2019-000017 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Bijlagen:

Bijlage 1	Voorschriften
Bijlage 2	Overwegingen bij het besluit
Bijlage 3	Locatie mitigerende maatregelen

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Steenwijkerland;
- Ecoreest, mw. Westbroek.

⁸ Belastingverordening Overijssel

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent.

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 038 - 425 48 02.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 - 361 55 55.

BIJLAGE 1 - VOORSCHRIFTEN

Moet u volgens voorschriften iets melden of contact opnemen met het bevoegd gezag? Geeft u dan altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming - soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit. Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek bestemd is. Het meldpunt is bereikbaar via de telefoon onder nummer 038 425 24 23 of via het e-mailadres meldpunt@overijssel.nl.

Neem ook contact met ons op als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Afhankelijk van de situatie kan een wijziging van de ontheffing nodig zijn of moeten extra maatregelen worden genomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Als u het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan moet u dit ter goedkeuring voorleggen aan de provincie. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem voor overleg contact op met ons meldpunt.
2. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts) personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
3. Minimaal een week voor aanvang van de werkzaamheden dient u de datum van de start te melden bij het meldpunt. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief een telefoonnummer;
 - de naam van de begeleidend ecologisch deskundige, inclusief een telefoonnummer;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
 - het kenmerk van deze beschikking (2019/0043790).

Soortspecifiek

Huismus

4. U dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare perioden van de huismus. De broedperiode van de huismus loopt van maart tot en met augustus. Aaneengesloten vorstperioden van minimaal drie dagen (met overdag temperaturen lager dan 0 graden Celsius) in de periode december tot en met februari vormen ook kwetsbare perioden. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan de broedperiode langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van de huismus.
5. In december 2018 zijn 8 tijdelijke kasten (Vivara Pro) voor de huismus opgehangen zoals weergegeven in bijlage 3. De tijdelijke kasten dienen tenminste te blijven hangen tot nadat de permanente vervangende verblijfplaatsen zijn gerealiseerd. Het verwijderen van de tijdelijke huismussenkasten mag alleen buiten de kwetsbare periode van de huismus plaatsvinden.
6. Drie tot vijf dagen voorafgaand aan de werkzaamheden moeten de nesten en rustplaatsen van de huismus ongeschikt gemaakt worden. Het ongeschikt maken mag niet tijdens de kwetsbare perioden uitgevoerd worden. Indien werkzaamheden doorlopen in het broedseizoen, worden de betreffende verblijfplaatsen voor aanvang van het broedseizoen ongeschikt gemaakt. Voorafgaand aan het

ongeschikt maken is een broedvogelcontrole door een ecologisch deskundige⁹ noodzakelijk. Als er broedgevallen of actieve nestbouw is, moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot na het broedseizoen.

7. Het ongeschikt maken van de nesten en rustplaatsen van de huismus moet plaatsvinden door de toegangswegen af te dichten met vogelschroot of gaas. Bij het afdichten van de toegangswegen moet er zorg voor worden gedragen dat alle toegangen worden afgedicht en er geen huismus wordt ingesloten. De werkzaamheden worden tezamen met de ecologisch deskundige beslist, uitgevoerd en gecontroleerd op hun effectiviteit.
8. Voor de huismus moeten na afronding van de werkzaamheden permanente verblijfplaatsen aanwezig zijn. U maakt deze permanente verblijfplaatsen door 36 m vogelvides te plaatsen, zoals weergegeven in bijlage 3.

Gewone dwergvleermuis

9. U dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis. De kwetsbare overwinteringsperiode loopt van november tot en met maart. De kwetsbare voortplantingsperiode loopt van half mei tot augustus. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis.
10. Minimaal een week voor de werkzaamheden worden de voor gewone dwergvleermuis geschikte verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt door het plaatsen van exclusion flaps. Na het ongeschikt maken moet een controle worden uitgevoerd met behulp van een batdetector. Deze controle moet 3-5 dagen na het ongeschikt maken worden uitgevoerd worden door de ecologisch deskundige. Indien alsnog vleermuizen worden aangetroffen, dan moeten extra maatregelen getroffen worden om de verblijfplaatsen verder ongeschikt te maken. De ecologisch deskundige bepaalt dat. Deze procedure dient herhaald te worden totdat geen exemplaren meer waargenomen worden. De onderhoudswerkzaamheden mogen pas starten als uit de controle blijkt dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn.
11. In december 2018 zijn 24 tijdelijke kasten (type VK WS 07 vleermuizenkast van Vivara Pro) voor de gewone dwergvleermuis opgehangen zoals weergegeven in bijlage 3. De tijdelijke kasten dienen tenminste te blijven hangen tot zes maanden nadat de permanente vervangende verblijfplaatsen zijn gerealiseerd. Het verwijderen van de tijdelijke kasten mag alleen buiten de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis plaatsvinden. Voorafgaand aan het verwijderen is een controle met een batdetector door een ecologisch deskundige noodzakelijk. Indien alsnog vleermuizen worden aangetroffen, dan moeten extra maatregelen getroffen worden om de verblijfplaatsen verder ongeschikt te maken. De ecologisch deskundige bepaalt dat. Deze procedure dient herhaald te worden totdat geen exemplaren meer waargenomen worden. Het verwijderen mag pas worden uitgevoerd als uit de controle blijkt dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn.

⁹ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- Zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- Zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

12. Als permanente mitigatie worden op de 12 kopgevels zoals weergegeven in bijlage 3 alternatieve verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis ingebouwd. Deze verblijfplaatsen bestaat uit inbouwsteen van het type inbouwsteen IB VL 01, gekoppeld aan drie inbouwstenen van het type IB VL 02. De verblijfplaatsen dienen op tenminste drie meter hoogte te worden geplaatst, rekening houdend met een vrije aanvliegroute.

Overige zaken

13. U moet een ecologisch logboek (laten) bijhouden, bijvoorbeeld door de ecologisch deskundige. Uit dit logboek moet aantoonbaar blijken hoe en waarom uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat dan onder andere om het bijhouden van data van uitvoeren in relatie tot weersomstandigheden, rapportage controles en afweging voor locaties van de tijdelijke verblijfplaatsen, permanente verblijfplaatsen, wijze van ongeschikt maken, resultaten controle met BAT detector, en oplossingen bij onverwachte soorten of situatie. Het ecologisch logboek dient aanwezig te zijn op de werklocatie.

BIJLAGE 2 - Overwegingen bij het besluit

Het besluit bestaat uit de ontheffing en voorschriften. In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluiten de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	WEERGAVE VAN DE FEITEN	9
A1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	9
	A1.1 Omschrijving van het project / activiteiten	9
	A1.2 Doelstelling van het project	9
	A1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	10
	A1.4 Periode	10
	A1.5 Onderliggende documenten	10
	A1.6 Aanvullende gegevens	10
A2	Bevoegdheid	11
	A2.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	11
A3	Procedure	11
	A3.1 Overeenstemming andere provincie	11
	A3.2 Adviesverzoek aan gemeente	11
A4	Toetsingskader soorten	11
	A4.1 Wettelijke regels	11
	A4.2 Provinciaal beleid	11
	A4.2.1 Omgevingsverordening, hoofdstuk 7 Natuur	11
	A4.2.2 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017	12
	A4.2.3 Jaarrond beschermde vogelnesten	12
B	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	12
B1	Inhoudelijke beoordeling	12
	B1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	13
	B1.1.1 Beschrijving onderzoeksmethoden en resultaat	13
	B1.1.2 Beoordeling uitgevoerd onderzoek	14
	B1.2 Invloed van het project op betrokken soorten	14
	B1.2.1 Effectbeoordeling in de aanvraag	14
	B1.2.2 Toetsing van de effectbeoordeling	15
	B1.3 Alternatieven voor realisatie van het project	17
	B1.3.1 Alternatievenafweging in de aanvraag	17
	B1.3.2 Toetsing van de alternatievenafweging	17
	B1.4 Wettelijk belang van het project	17
	B1.4.1 Motivatie wettelijk belang in de aanvraag	17
	B1.4.2 Toetsing aan wettelijk belang	18
	B1.5 Beoordeling staat van instandhouding	18
	B1.6 Toetsing aan overige vereisten	18

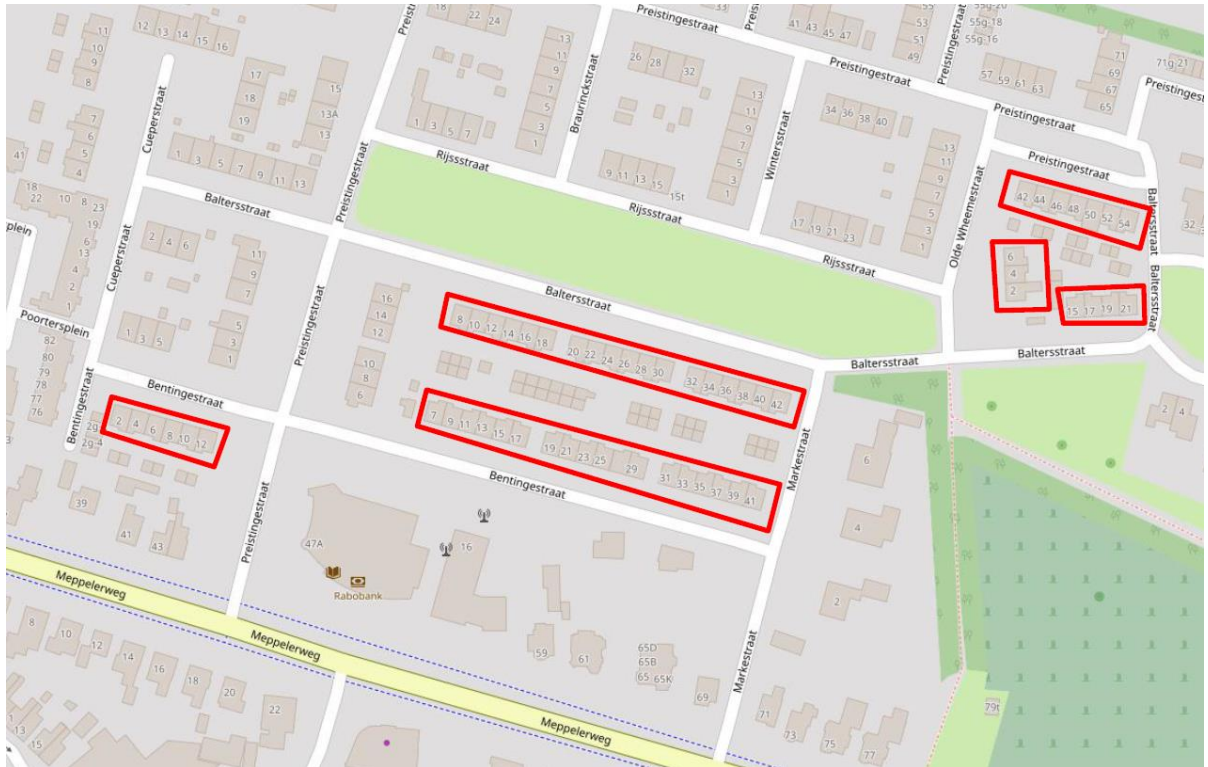
B1.7	Eindconclusie toetsing	19
B1.8	Zorgplicht blijft altijd gelden	19
C	Slotconclusie	19

A WEERGAVE VAN DE FEITEN

A1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

A1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Stichting Woonconcept is voornemens de woningen te renoveren en isoleren. De woningen bevinden zich in complex TCL 331.02, aan de Beningestraat 2 t/m 12 en 7 t/m 41, Balterstraat 8 t/m 42 en 15 t/m 21, Preistingestraat 42 t/m 54 en Olde Wheemestraat 2 t/m 6 te Steenwijk. In onderstaande figuur zijn de woonblokken weergegeven.

Figuur 1. Te renoveren woningen in Steenwijk.

De voorgenoemde werkzaamheden staan gepland vanaf september 2019. Echter wil de aannemer graag één modelwoning alvast renoveren en isoleren voor de zomervakantie 2019. Dit betreft de middelste woning van een blok van drie woningen, aan de Olde Wheemerstraat 4. Deze woning staat op dit moment leeg. De werkzaamheden bestaan onder andere uit het vanaf de buitenzijde isoleren van de daken en het opvullen van de spouwen met isolatiemateriaal.

Deze renovatie wordt gedaan in het kader van de energietransitie, waarbij Woonconcept haar gehele woningbezit energieneutraal wil hebben.

Dit complex betreffen 56 + 8 woningen die Woonconcept energetisch wil verduurzamen. De bestaande woningen worden NOM-ready gemaakt. Dat wil zeggen dat in een aantal stappen wordt gewerkt aan een nul-op-de-meter woning. In deze fase wordt de woning geheel geïsoleerd. Dit isoleren gebeurt met een nieuwe schil om de bestaande woning. Er wordt dus een wand voorgezet. Tevens wordt een nieuw dak aangebracht. Het oude dak wordt er tot de houten balklaag afgehaald. Door de extra buitengevel krijgt het nieuwe dak ook meer overstek. Er zijn nieuwe goten nodig.

De werkzaamheden nemen naar verwachting circa 15 dagen per woning in beslag. De totale uitvoeringstijd voor alle woningen bedraagt naar verwachting vijf á zes maanden.

A1.2 Doelstelling van het project

De renovatie van de woningen wordt gedaan vanuit het oogpunt om deze geheel te isoleren om te kunnen voldoen aan het Convenant Energiebesparing Huursector.

A1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan van de verbodsbepalingen en soorten, zoals opgenomen in tabel 1.

Tabel 1: soorten en verbodsbepalingen

Soort	verbodsbepaling nesten, rustplaatsen en eieren opzettelijk vernielen of beschadigen ¹⁰	Opzettelijk verstoren ^{11, 12}	voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen ¹³
huismus	X	X	
gewone dwergvleermuis		X	X

A1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode vanaf verzending tot en met 1 maart 2024.

A1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden: alle meegezonden en aanvullende stukken vermelden;

- Ecoreest, 6 december 2018. Nader onderzoek vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen. Complex TCL 331.02 te Steenwijk. Projectnummer 181221;
- Ecoreest, 19 december 2018. Activiteitenplan bij ontheffingsaanvraag. Complex TCL 331.02 te Steenwijk. Projectnummer 181874;
- Koepelconvenant energiebesparing huursector;
- Ondertekende en gedateerde machtiging.

A1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 19 december 2018 ontvangen. Op 1 februari 2019 zijn per e-mail aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 5 februari 2019¹⁴ en op 18 februari 2019¹⁵ ontvangen.

¹⁰ Art. 3.1, tweede lid

¹¹ Art. 3.1, vierde lid

¹² Art. 3.5, tweede lid

¹³ Art. 3.5, vierde lid

¹⁴ Ons kenmerk 2019/0048805.

¹⁵ Ons kenmerk 2019/0048805.

A2 Bevoegdheid

A2.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming¹⁶. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A3 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A3.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A3.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van gemeente Steenwijkerland gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A4 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A4.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming¹⁷ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹⁸ zijn voor de toetsing relevant.

A4.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7).

A4.2.1 Omgevingsverordening, hoofdstuk 7 Natuur

Met de Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hierna: Omgevingsverordening) hebben wij een nadere invulling gegeven aan enkele wettelijke regels. In deze verordening zijn een aantal nationaal beschermd diersoorten vrijgesteld van de verbodsbepalingen. Het gaat om soorten die algemeen voorkomen. De betreffende soorten zijn opgenomen in bijlage 9a bij artikel 7.4.1 van de Omgevingsverordening. De

¹⁶ Besluit natuurbescherming, art. 1.3, eerste lid.

¹⁷ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹⁸ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

populaties van deze soorten verkeren in een gunstige staat van instandhouding. Deze vrijstellingen zijn aanvullend aan de vrijstellingen via de gedragscodes.

Voor de soorten in de eerder genoemde bijlage geldt een vrijstelling voor het opzettelijk doden of vangen. Dit geldt alleen als dit nodig is in het belang, zoals dit is weergegeven per soort in bijlage 9a bij artikel 7.4.1 van de Omgevingsverordening. Voor deze soorten is het ook toegestaan om de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen, als aan onderstaande voorwaarden zijn voldaan.

Voorwaarden

- De vrijstelling voor de handeling is niet geregeld in een door de minister goedgekeurde gedragscode.
- Er zijn geen andere bevredigende oplossingen om de doelstellingen van de handelingen te bereiken.
- De algemene zorgplicht is in acht genomen. Dat wil zeggen dat het opzettelijk vangen en doden van dieren zoveel mogelijk is voorkomen.

A4.2.2 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

In onze beleidsregel¹⁹ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten²⁰ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

A4.2.3 Jaarrond beschermde vogelnesten

Het beleid van het ministerie van Economische Zaken voor jaarrond beschermde nesten heeft Gedeputeerde Staten van Overijssel onverkort overgenomen.

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlinders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling²¹ vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Tijdens het broedseizoen zijn de verbodsbepalingen van toepassing op alle in gebruik zijnde nesten van vogels.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

Nesten van de huismus zijn jaarrond beschermd. Voor deze soort geldt dat de specifieke voorwaarden voor de nestplek niet overal aanwezig zijn. De broedplekken met het ecologisch functionele leefgebied van deze soorten genieten daarom ook buiten het broedseizoen bescherming. Op basis daarvan is bij het verwijderen van (oude) nesten van deze soort altijd een ontheffing nodig. Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

B TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

B1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We

¹⁹ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

²⁰ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>.

²¹ Art 3.1, eerste, tweede, derde en vierde lid van de Wnb

betrekken wel de kennisdocumenten soorten²² (voorheen de soortenstandaard) van de huismus en de gewone dwergvleermuis bij onze toetsing.

B1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

B1.1.1 Beschrijving onderzoeksmethoden en resultaat

Het onderzoek is uitgevoerd als een combinatie van een quickscan en soortgericht nader onderzoek omdat uit de quickscan bleek dat de bebouwing geschikt is voor gierzwaluwen, huismussen en vleermuizen.

In onderstaande tabel zijn de onderzoeksmomenten voor het plangebied weergegeven. De onderzoeken zijn gebaseerd op de kennisdocumenten / NGB protocollen en het vleermuisprotocol.

Datum	Type	Tijd	Temperatuur	Wind	Weersomstandigheden	Aantal waarnemers
31-5-2018	Gierzwaluw	ca 20.30-22.30	22 °C	2 Bft	Droog en sluibewolking	6
11-6-2018	Gierzwaluw	ca 20.30-22.30	18 °C	2 Bft	Droog, bewolkt	4
21-6-2018	Gierzwaluw	ca 20.30-22.30	15 °C	3 Bft	Droog, licht bewolkt	3
17-5-2018	Huisumus	tussen 1 à 2 uur na zonsopkomst en 1 à 2 uur voor zonsondergang	13 °C	1 Bft	Droog, helder	1
6-6-2018	Huisumus	tussen 1 à 2 uur na zonsopkomst en 1 à 2 uur voor zonsondergang	15 °C	1 Bft	Droog, helder	1
31-5-2018	Kraam- / zomerverblijf	20.45-23.30	22 °C	2 Bft	Droog, sluibewolking	6
5-7-2018	Kraam- / zomerverblijf	3.15-5.15	15 °C	1 Bft	Droog, helder	5
28-8-2018	Paarverblijf/ zwermlocatie	0.00-02.00	16 °C	1 Bft	Droog, helder	3
20-9-2018	Paarverblijf/ zwermlocatie	5.15-7.15	18 °C	3 Bft	Droog, helder	4

Gierzwaluw

Er zijn tijdens het veldonderzoek alleen hoog overvliegende gierzwaluwen waargenomen zonder binding met het plangebied. Voor gierzwaluw is geen ontheffing noodzakelijk.

Huisumus

Tijdens het onderzoek zijn 4 nestplaatsen van de huismus aangetroffen. Het betreft steeds verblijfplaatsen onder de dakpannen aan de achterzijde van de woningen (Bentingestraat 2, 13 en 17 en Olde Wheemestraat 4). De tuinen en het overige (openbaar) groen in de omgeving van de woningen maken deel uit van het leefgebied van de huismus. Dit groen zal als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden niet worden aangetast.

Vleermuizen

Tijdens het onderzoek zijn er verscheidende invliegende, uitvliegende en paarroepende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Het gaat in totaal om zes verblijfplaatsen aan de Bentingestraat en Baltersstraat binnen de onderzoekslocatie. Het betreft verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. De verblijfplaatsen bevinden zich onder het dak of in de spouw.

De verblijfplaatsen bevinden zich op de volgende adressen:

- Bentingestraat 7: Gewone dwergvleermuis uit nokvorst (zomerverblijfplaats)
- Bentingestraat 17: Gewone dwergvleermuis uit gevelpan (zomerverblijfplaats)
- Bentingestraat 41: Gewone dwergvleermuis uit gevelpan (zomerverblijfplaats)
- Baltersstraat 18: Gewone dwergvleermuis uit dakrand voorzijde (zomerverblijfplaats)
- Baltersstraat 32: Gewone dwergvleermuis uit gevelpan (zomerverblijfplaats)
- Bentingestraat 29: Gewone dwergvleermuis onder dakrand voorzijde (paarverblijfplaats)

Binnen het onderzoeksterrein kunnen winterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis niet worden uitgesloten, omdat er zomerverblijfplaatsen en een paarverblijfplaats aanwezig zijn.

²² Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>.

B1.1.2 Beoordeling uitgevoerd onderzoek

Volgens de aanvrager is het onderzoek uitgevoerd volgens de kennisdocumenten en het vleermuisprotocol 2017. Het huismusonderzoek is gebaseerd op het onderzoeksprotocol van het Netwerk Groene Bureaus. Tijdens het onderzoek zijn van zowel huismus als vleermuizen verblijfplaatsen in/aan de panden aangetroffen. Bij het onderzoek naar vleermuizen is afgeweken van het vleermuisprotocol voor gewone dwergvleermuis, omdat in Steenwijk waarnemingen van de ruige dwergvleermuis bekend zijn en paarverblijfplaatsen van deze soort het beste rond middernacht waar te nemen zijn. Hierdoor is ervoor gekozen om een van de rondes in de paarperiode vanaf middernacht uit te voeren. In het vleermuisprotocol wordt tevens aangegeven dat onderzoek naar paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis zo mogelijk rond middernacht uitgevoerd dienen te worden. Bovendien zijn in de ervaring van de adviseur ook paarroepende gewone dwergvleermuizen rond middernacht nog goed waar te nemen.

Om te voorkomen dat paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis gemist worden, is tevens een ochtendinventarisatie uitgevoerd in de paarperiode. Paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis zijn tijdens ochtendbezoeken beter in beeld te brengen doordat dan goed zichtbaar is waar ze invliegen.

De onderzoeken zijn voldoende om de aan- of afwezigheid van verblijfplaatsen van de huismus en de gewone dwergvleermuis te kunnen bepalen.

B1.2 Invloed van het project op betrokken soorten

B1.2.1 Effectbeoordeling in de aanvraag

Huisumus

Er zijn verspreid in de woningen van complex TCL 331.02 in totaal vier nesten van huismussen aangetroffen. Door de werkzaamheden verdwijnen deze verblijfplaatsen.

Als overbrugging tijdens de werkzaamheden worden de nestplaatsen gemitigeerd door voor elke nestplaats die komt te vervallen twee tijdelijke nestkasten te plaatsen in de directe omgeving. In de omgeving van het complex worden daarom acht nestkasten aangebracht. Er wordt gebruik gemaakt van nesten van Vivara Pro.

De kasten zijn in de week van 17 december 2018 geplaatst. Hierdoor is er ruim voldoende gewenningstijd voor de huismussen die hun nestplaats hebben aan de Beningestraat 2, 13 en 17. De nestplaats van de huismus aan de Olde Wheemestraat 4 zal voorafgaand aan het broedseizoen van de huismus (voor 1 maart 2019) ontoegankelijk worden gemaakt. Hierdoor bedraagt de gewenningsperiode voor deze huismussen circa 2,5 maand. De tijdelijke nestkasten bevinden zich op slechts 55 meter afstand vanaf de huidige nestplaats aan de Olde Wheemestraat 4, bovendien zijn er alternatieven voorhanden in woningen in de directe omgeving. Hierdoor is volgens de adviseur de gewenningsperiode van 2,5 maand voor de nestlocatie aan de Olde Wheemestraat 4 ook ruim voldoende.

De nestkasten bevinden zich binnen 200 meter afstand vanaf de huidige nestplaatsen. Bij het ophangen van de nestkasten wordt zorg gedragen dat de nestingen minimaal 50 centimeter uit elkaar liggen. Indien dit dichterbij is, wordt gebruik gemaakt van nestkasten waarbij de openingen de andere kant opgericht zijn, zodat de nestingang niet zichtbaar is voor de huismus die in de andere nestingang zit. De tijdelijke huismussenkasten worden opgehangen aan de kopgevels van de woningen aan de volgende adressen:

- Rijsstraat 23 4x nestkast huismus aan oostelijke kopgevel
- Preistingestraat 5 4x nestkast huismus aan noordelijke kopgevel

Na afloop van de werkzaamheden worden vogelvides aangebracht. In het complex wordt circa 36 meter vogelvide aangebracht. In de vogelvide zijn twee nestmogelijkheden per meter opgenomen. Hierdoor zijn de nestplaatsen ruim voldoende gemitigeerd. De vogelvides bevinden zich zo dichtbij mogelijk, maar in ieder geval binnen 200 meter afstand vanaf de oorspronkelijke nestlocaties.

In de omgeving van de nestkasten bevinden zich tuinen en openbaar groen met schuil- en foerageermogelijkheden voor huismussen. Daarnaast blijven de schuilmogelijkheden in de voor- en achtertuinen van de woningen in het plangebied in tact. Er wordt geen groen verwijderd voor de uitvoer van het project.

Met uitzondering van de woning aan de Olde Wheemestraat 4, staan de werkzaamheden in complex TCL 331.02 gepland vanaf september 2019, zodat buiten de gevoelige broedperiode kan worden gewerkt. De woning aan de Olde Wheemestraat 4 dient als modelwoning. De aannemer wil deze woning alvast renoveren en isoleren voor de zomervakantie van 2019. Het broedseizoen van de huismus loopt globaal van maart tot en met augustus (mits er geen sprake is van late vervollegsels). De woning aan de Olde Wheemestraat 4 zal daarom voorafgaand aan het broedseizoen (voor 1 maart) ongeschikt worden gemaakt door het dichtzetten van de ruimte onder de dakpannen met vogelschroot.

De werkzaamheden bij de overige nestlocaties zijn gepland vanaf september 2019. De werkzaamheden zullen pas van start gaan nadat door een ecologisch deskundige is aangetoond dat er geen sprake meer is van broedgevallen.

Gewone dwergvleermuis

Binnen complex TCL 331.02 zijn vijf zomerverblijfplaatsen en een paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aanwezig. Deze hebben mogelijk ook een functie als winterverblijfplaats voor een of enkele dieren. Deze verblijfplaatsen zullen door de werkzaamheden verdwijnen.

Als overbrugging tijdens de werkzaamheden worden per gevonden verblijfplaats vier tijdelijke uitwendige kasten opgehangen (vierentwintig kasten in totaal) van het type VK WS 07 vleermuizenkast van Vivara Pro. Deze tijdelijke kasten worden in de week van 17 december 2018 opgehangen. De werkzaamheden vinden plaats vanaf september 2019, hierdoor is er ruim voldoende gewenningstijd, waarin zowel de huidige verblijfplaatsen als de nieuwe kasten aanwezig zijn.

De kasten worden opgehangen aan de zuidelijke kopgevels van de woningen aan de volgende adressen:

- Braurinkstraat 1 6x VK WS 07 vleermuizenkast
- Wintersstraat 1 6x VK WS 07 vleermuizenkast
- Olde Wheemestraat 1 6x VK WS 07 vleermuizenkast
- Preistingestraat 1 6x VK WS 07 vleermuizenkast

De kasten worden op een hoogte van minimaal 3 m geplaatst. De kasten worden geplaatst buiten het bereik van predatoren en buiten effecten van lichtverstoring.

Voor iedere verblijfplaats die vervalt wordt op twee kopgevels een inbouwsteen van het type IB VL 01, gekoppeld aan drie inbouwstenen van het type IB VL 02 geplaatst. De kasten worden zo hoog mogelijk geplaatst, waarbij erop wordt gelet dat de in- en uitvliegopeningen op minimaal drie meter hoogte komen en er een vrije in- en uitvliegroute is. De vervangende verblijfplaatsen worden ofwel in dezelfde kopgevel gerealiseerd als waar de huidige verblijfplaatsen zijn aangetroffen, ofwel op enkele meters afstand daarvan.

Om zorgvuldig handelen te garanderen worden de verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis voor aanvang van de werkzaamheden ongeschikt gemaakt. De werkzaamheden aan panden met verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis worden uitgevoerd vanaf september 2019. Het ontoegankelijk maken gebeurt door het aanbrengen van exclusion flaps. Deze worden ten minste drie dagen voor de werkzaamheden geplaatst, met ten minste één nacht met temperaturen van minimaal 10 graden Celsius. Dit is tevens om te voorkomen dat zich vleermuizen in de woningen bevinden tijdens de werkzaamheden. Indien werkzaamheden plaatsvinden binnen de kwetsbare overwinteringsperiode van vleermuizen (de periode november tot en met maart), worden de verblijfplaatsen voorafgaand aan deze periode (voor november) ontoegankelijk gemaakt.

B1.2.2 Toetsing van de effectbeoordeling

Huismus

Door de werkzaamheden worden 4 verblijfplaatsen van de huismus vernietigd die zich bevinden onder de dakrand. Als mitigatie voor de 4 aanwezige nestplaatsen worden 8 tijdelijke kasten geplaatst. De gebruikte nestkasten zijn geschikt, worden op geschikte plaatsen en wijze aangebracht. Het kennisdocument vermeldt een gewenningsperiode van drie maanden. Het merendeel van de werkzaamheden wordt vanaf september 2019 uitgevoerd. Alleen voor de modelwoning is er een iets kortere gewenningstijd (2,5 maand in plaats van drie maand). Wij onderschrijven de conclusie van de adviseur dat gezien het op zeer korte afstand aanbieden van alternatieven deze gewenningstijd voldoende is.

Als permanente mitigatie wordt 36 m vogelvide aangebracht. Hierdoor worden voldoende alternatieve nestplaatsen aangeboden, overeenkomstig het kennisdocument.

De modelwoning wordt direct in maart gerenoveerd. Hierdoor is het noodzakelijk dat voorafgaand aan het broedseizoen de nestplaatsen ontoegankelijk worden gemaakt zodat de huismussen uitwijken naar de tijdelijke kasten. U gebruikt hiervoor vogelschroot. Voorafgaand moet u een visuele controle uitvoeren of er geen broedgevallen of nestbouw plaatsvinden. Als er wel broedgevallen of nestbouw plaatsvinden moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot na het broedseizoen.

Naast het broedseizoen zijn ook aaneengesloten vorstperioden van minimaal drie dagen (met overdag temperaturen lager dan 0 graden Celsius) in de periode december tot en met februari kwetsbare perioden.

Doordat tijdelijke en permanente verblijfplaatsen worden gerealiseerd, is er tijdens en na de werkzaamheden voldoende nestgelegenheid. Hierdoor komt de functionaliteit van het plangebied voor de huismus niet in gevaar. Er worden voldoende maatregelen genomen om een negatief effect op de gunstige staat van instandhouding te voorkomen.

De voorgestelde maatregelen in planning, tijdelijke en permanente verblijfplaatsen zijn noodzakelijk om een effect op de gunstige staat van instandhouding te voorkomen. Daarom leggen wij deze maatregelen vast in de voorschriften, onder soortspecifiek, voor de huismus.

Gewone dwergvleermuis

Door de werkzaamheden worden 5 kleine zomerverblijfplaatsen en 1 paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis beschadigd en/of vernield. De invlieglocaties zijn steeds weergegeven, waarschijnlijk bevindt de eigenlijke verblijfplaats zich onder het dak of in spouwmuren (bij al geïsoleerde spouw bovenkant spouw). Zomer- en paarverblijven kunnen ook als tijdelijk winterverblijf of als winterverblijf voor één of enkele dieren gebruikt worden.

Als tijdelijke mitigatie worden 24 vleermuiskasten aangebracht van het type VK WS 07 vleermuizenkast van Vivara Pro. Dit type kast is geschikt om zomer- en paarverblijven van <10 exemplaren te vervangen. Het is echter niet geschikt als winterverblijf. Door het ophangen in december 2018 is er ruim voldoende gewenningstijd voor aanvang van de werkzaamheden aan gebouwen met verblijfplaatsen in september 2019.

Als permanente verblijfplaats worden meerdere verblijfplaatsen aangeboden, bestaande uit een inbouwsteen IB VL 01, gekoppeld aan drie inbouwstenen van het type IB VL 02 geplaatst. De koppeling aan inbouwstenen vergroot de geschiktheid van de vervangende verblijfplaats. De kopgevels zijn gezien de hoogte de beste plaats om deze inbouwstenen te plaatsen.

Het ongeschikt maken van verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis moet gebeuren buiten de kwetsbare perioden maar in het actieve seizoen. De door u genoemde methode van het aanbrengen van exclusion flaps is daarbij afdoende, mits zorgvuldig wordt gewerkt en er geen openingen worden vergeten. Daarnaast is een uitvliegcontrole noodzakelijk met een batdetector. De door u geschetste ene

nacht onder geschikte omstandigheden is daarbij te kort. Na de getroffen maatregelen moeten de vleermuizen 3-5 dagen onder geschikte omstandigheden de tijd worden gegeven de verblijfplaats te verlaten zoals ook opgenomen in het kennisdocument. Indien alsnog vleermuizen worden aangetroffen, dan moeten extra maatregelen getroffen worden om de verblijfplaatsen verder ongeschikt te maken. Deze procedure dient herhaald te worden totdat geen exemplaren meer waargenomen worden. Vervolgens kunnen de werkzaamheden uitgevoerd worden.

Doordat tijdelijke en permanente verblijfplaatsen worden gerealiseerd, zijn er tijdens en na de werkzaamheden voldoende verblijfplaatsen. Hierdoor komt de functionaliteit van het plangebied voor de gewone dwergvleermuis niet in gevaar. Er worden voldoende maatregelen genomen om een negatief effect op de gunstige staat van instandhouding te voorkomen.

De voorgestelde maatregelen in planning, tijdelijke en permanente verblijfplaatsen zijn noodzakelijk om een effect op de gunstige staat van instandhouding te voorkomen. Daarom leggen wij deze maatregelen vast in de voorschriften, onder soortspecifiek, voor de gewone dwergvleermuis.

Conclusie toetsing

Door de werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen van de huismus en de gewone dwergvleermuis verloren gaan. Hiervoor is ontheffing nodig. Door de genomen maatregelen en door het aanbieden van permanente verblijfplaatsen blijft voor de betrokken soorten de functionaliteit gewaarborgd. Door de genomen mitigerende maatregelen, is een ontheffing voor het verstoren van vogels en vleermuizen niet noodzakelijk.

In de volgende paragrafen toetsen wij of de ontheffing op basis van de wet verleend kan worden.

B1.3 Alternatieven voor realisatie van het project

B1.3.1 Alternatievenafweging in de aanvraag

Het project omvat renovatie van bestaande woningen en is daarmee locatie gebonden.

De technische staat van de woningen is dusdanig dat ze niet meer voldoen aan de eisen van deze tijd. De woningen zijn onvoldoende geïsoleerd, waardoor er veel energieverlies optreedt. Bovendien is het klimaat in de woningen niet optimaal als het gevolg van vocht en tocht. Indien er geen woningverbetering wordt uitgevoerd zullen de woningen op langere termijn onbewoonbaar worden. Uiteindelijk zal dit leiden tot de sloop van de woningen. Dit zal resulteren in verlies van verblijfplaatsen voor vleermuizen en huismussen. Het alternatief van sloop en nieuwbouw heeft tot gevolg dat er voor langere periodes geen vaste rust- en verblijfplaatsen beschikbaar zijn op de locatie van de gesloopte woningen. Bij de gekozen werkwijze is rekening gehouden met aanwezige beschermde soorten, door de werkzaamheden buiten de kwetsbare periodes te plannen en in de nieuwe situatie nieuwe verblijfplaatsen te integreren.

B1.3.2 Toetsing van de alternatievenafweging

Het project is locatiespecifiek. De woningen hebben onderhoud nodig en isolatie is noodzakelijk om te kunnen voldoen aan duurzaamheidseisen. Voor de uitvoering van de isolatie zijn geen reële alternatieven. Voor de uitvoering van de werkzaamheden en de planning wordt rekening gehouden met beschermde soorten. Omdat de werkzaamheden niet op een andere locatie of andere wijze uitgevoerd kunnen worden is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

B1.4 Wettelijk belang van het project

B1.4.1 Motivatie wettelijk belang in de aanvraag

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid en in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten

Woonconcept houdt zich aan het Convenant Energiebesparing Huursector. Deze is ondertekend door Aedes (de landelijke branchevereniging van woningcorporaties) en het Ministerie van Binnenlandse Zaken. De doelstelling van dit convenant is het verlagen van de uitstoot van broeikasgassen met 20% in 2020 en het verlagen van het energielabel naar B. Daarmee wordt een bijdrage geleverd aan het vertragen van de klimaatverandering.

Op basis van de doelstellingen zoals geformuleerd in het Koepelconvenant beogen Aedes en Woonbond met dit convenant in 2020 ten minste een gemiddelde Energie Index van 1,25 (gemiddeld energielabel B) te bereiken voor de totale huurwoningenvoorraad van de corporaties. Dat komt overeen met een besparing op het gebouw gebonden energieverbruik van bestaande corporatiewoningen van 33% in de periode 2008 tot en met 2020. Deze ambitie betreft het gebouw- en installatiegebonden energiegebruik voor met name ruimteverwarming, warm tapwater en ventilatie.

Door het verlagen van energieverbruik en daarmee de uitstoot van broeikasgassen dient het project een 'dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor milieu wezenlijk gunstige effecten'.

De technische staat van de woningen is dusdanig dat ze niet meer voldoen aan de eisen van deze tijd. De woningen zijn slecht of niet geïsoleerd, waardoor er veel energieverlies optreedt. Bovendien is het klimaat in de woningen niet optimaal als het gevolg van vocht en tocht. In een vochtig huis groeien schimmels en huisstofmijten sneller dan in een droog huis. Mensen die in een vochtig of schimmelig huis wonen hebben vaker luchtwegklachten dan mensen die in een droog huis wonen. Wonen in een vochtig huis kan leiden tot het ontstaan van astma of verergering daarvan.

Bovendien komen in vochtige huizen meer schimmels en/of huisstofmijten voor. Schimmels en huisstofmijten kunnen allergieën veroorzaken. Na renovatie van de woningen zijn deze beter geïsoleerd waardoor een gezonder leefklimaat ontstaat. De woningen in dit complex zijn uit 1967 en 1970. Van woningen uit deze periode komen bij Woonconcept veel klachten omtrent vocht en tocht. Ook ontvangt Woonconcept regelmatig klachten over schimmel in de woningen. Hierdoor dient het project het belang 'volksgezondheid of openbare veiligheid'.

B1.4.2 Toetsing aan wettelijk belang

Wij zijn van oordeel dat de wettelijke belangen voldoende zijn aangetoond. Renovatie en isolatie van woningbouw biedt een belangrijke verbetering van het binnenklimaat waardoor gezondheidsklachten minder kans krijgen. Daarnaast is (voor gewone dwergvleermuis) het belang 'de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende aangetoond, omdat duurzame woningen bijdragen aan energiebesparing.

B1.5 Beoordeling staat van instandhouding

De huismus en de gewone dwergvleermuis zijn soorten die relatief algemeen zijn. Er worden voldoende tijdelijke en permanente maatregelen voor de huismus en de gewone dwergvleermuis getroffen (zie beoordeling in paragraaf B1.2).

Omdat de huismus in het plangebied aanwezig blijft en buiten het plangebied ook voorkomt, is geen sprake van een verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus.

Omdat de gewone dwergvleermuis aanwezig blijft in het plangebied en buiten het plangebied ook voorkomt, wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

B1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb²³ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging.

Wij zien geen aanleiding om de gevraagde ontheffing te weigeren op basis van art. 1.10, derde lid Wnb.

²³ Wnb, artikel 1.10, derde lid.

B1.7 Eindconclusie toetsing

De gevraagde ontheffing van de verbodsbepalingen voor de huismus en de gewone dwergvleermuis kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten worden niet aangetast. Er is geen andere bevredigende oplossing voor handen waarbij minder effecten op de beschermde soorten optreden. Er is een wettelijk belang aanwezig om de negatieve effecten op de betrokken soorten te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

B1.8 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb²⁴. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

C Slotconclusie

Er zijn geen belemmeringen om de aangevraagde ontheffing in verband met het renoveren en isoleren van woningen in het complex TCL 331.02, aan de Beningestraat 2 t/m 12 en 7 t/m 41, Balterstraat 8 t/m 42 en 15 t/m 21, Preistingestraat 42 t/m 54 en Olde Wheemestraat 2 t/m 6 te Steenwijk te verlenen. Ontheffing van de verboden om vogels en vleermuizen te verstoren is niet noodzakelijk. Om de bescherming van natuurwaarden zo goed mogelijk te borgen zijn aan de ontheffing voorschriften verbonden.

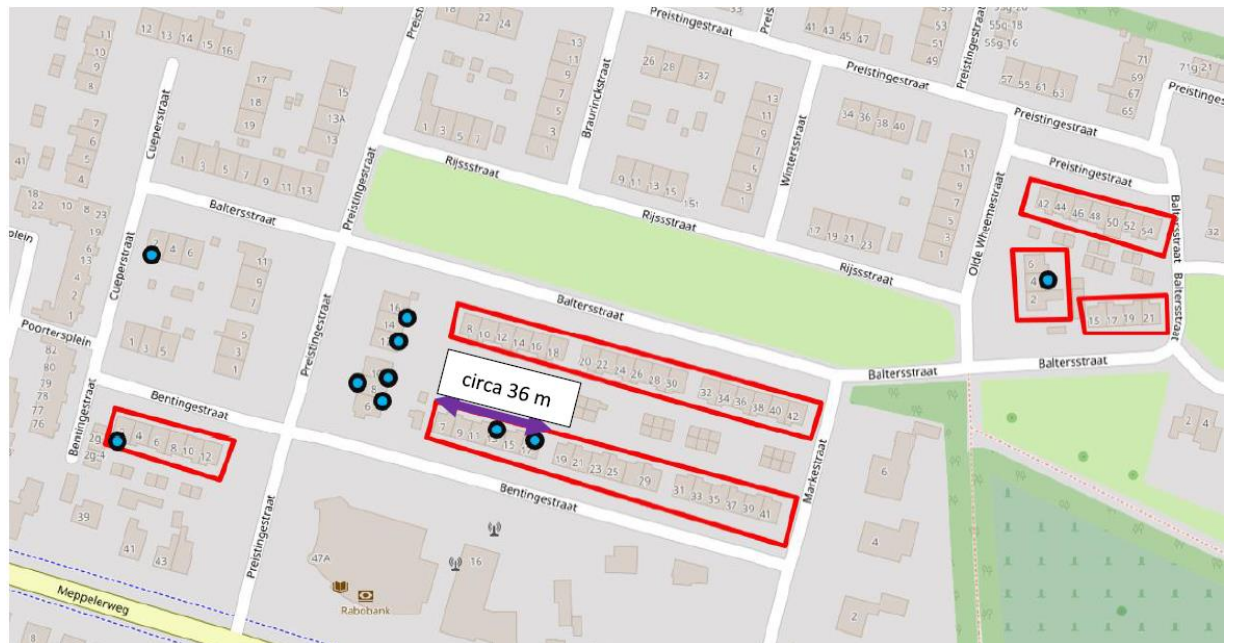
²⁴ Art. 1.11, eerste en tweede lid

Bijlage 3. Locaties mitigerende maatregelen

Huismus

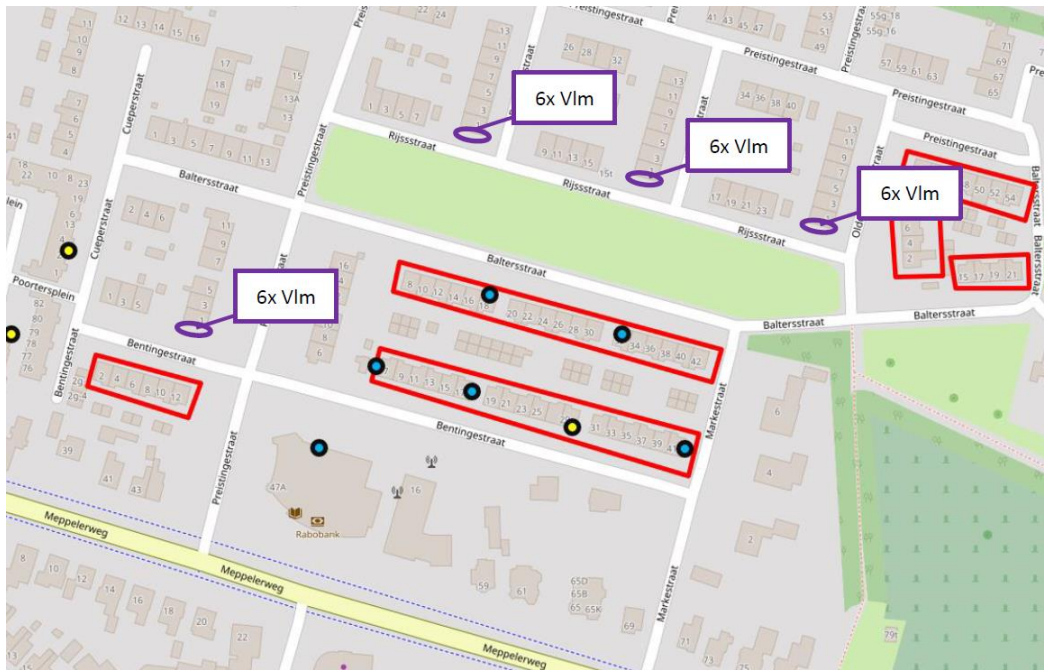

Locaties en aantallen tijdelijke nestkasten (paars omcirkeld) ten opzichte van huidige nestplaatsen (blauwe stippen) (woningen in aanvraag zijn rood omlijnd).

Locatie en lengte van vogelvide (paarse pijl) ten opzichte van huidige nestlocaties (blauwe stippen) in complex TCL 331.02.

Gewone dwergvleermuis

Locaties en aantallen tijdelijke vleermuiskasten (paars omcirkeld) ten opzichte van huidige zomerverblijfplaatsen (blauwe stippen) en paarverblijfplaatsen (gele stippen) van gewone dwergvleermuis (woningen in aanvraag zijn rood omlijnd).

Locaties inbouw vleermuiskasten (paars en groen omcirkeld) ten opzichte van huidige zomerverblijfplaatsen (blauwe stippen) en paarverblijfplaatsen (gele stippen) van gewone dwergvleermuis (woningen in aanvraag zijn rood omlijnd).